

A3-HEFTE: PLANSJE

Masteroppgave Oseberg in situ
Bjarni S. H. Thorgrímsson

In situ (lat., av in- (1) og situs "beliggenhet") på sitt opprinnelige sted.

Osebergfunnet regnes som et av de viktigste arkeologiske funnene i Europa, og har vært helt essensiell for vår forståelse av skandinavisk vikingtid. Denne oppgaven viser, i lys av den 17 år lange debatten rundt lokaliseringen og sammenslåing av kulturhistorisk museum i Oslo, hvordan et eget museum for Osebergfunnet kan ta form.

Museet plasseres ved Oseberghaugen i Slagendalen nord for Tønsberg, som et alternativ til et gigant-museum i sentrum av Oslogryta. Intensjonen har vært å vise hvordan forholdet mellom det historiske stedet og de historiske gjenstander vil styrke museumsformidlingen, og være premissgivende for den arkitektoniske utformingen. Museet er utformet med hensyn til et hierarki hvor Osebergskipet, Oseberghaugen og en vandringsakse mellom disse har vært styrende for anlegget.

Det mest fremstående grepet i oppgaven er kuttet i landskapet som strekker seg fra haugen og 250 meter sør. Konseptuelt stammer kuttet i landskapet fra det arkeologiske funnet om at gravøvere hadde gravd et kutt ned i haugen. Denne grøfta var det første menneskelige inngrepet i graven etter gravleggingen. Jeg så med dette en parallell mellom gravøverernes handlinger, arkeologens utgraving, og en hver menneskelig interaksjon med i gravfunnet siden. Denne sammenhengen tydeliggjør jeg ved å lage kuttet i landskapet på samme akse som gravøverne. Historien til stedet blir med det manifestert i arkitekturen, og arkitekturen blir en portal inn i historien.

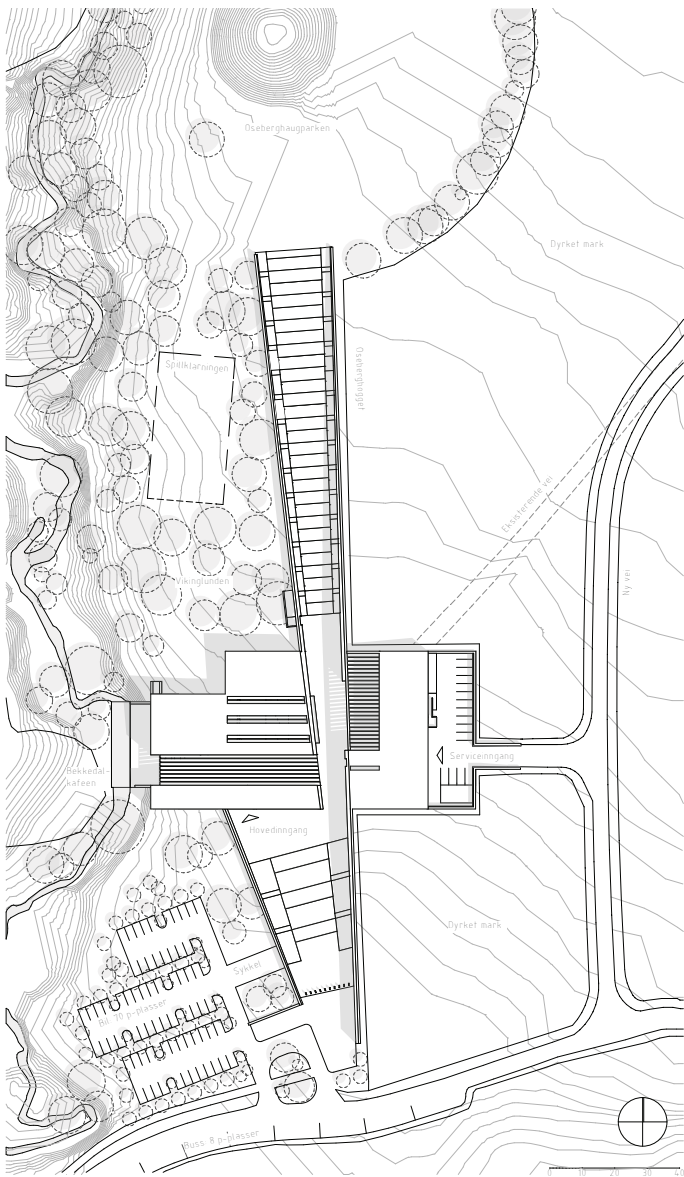
Men kuttet har ikke bare et teoretisk forklaring. Romlig fører dette kuttet mennesket på en vandring mellom ulike nivåer i landskapet. Fra bakkenivå til under jorden, for så å gå opp igjen. I tillegg rammer betongveggene inn Oseberghaugen for den som ankommer museet, og skaper med det en visuell forbindelse mellom haugen og museet/arkitekturen som ikke kan misforstås. Landskapskuttet tar sikte på å gi den besøkende en fokusert og meditatív vandring fra de ankommer til de går videre mot museet og opp mot haugen.

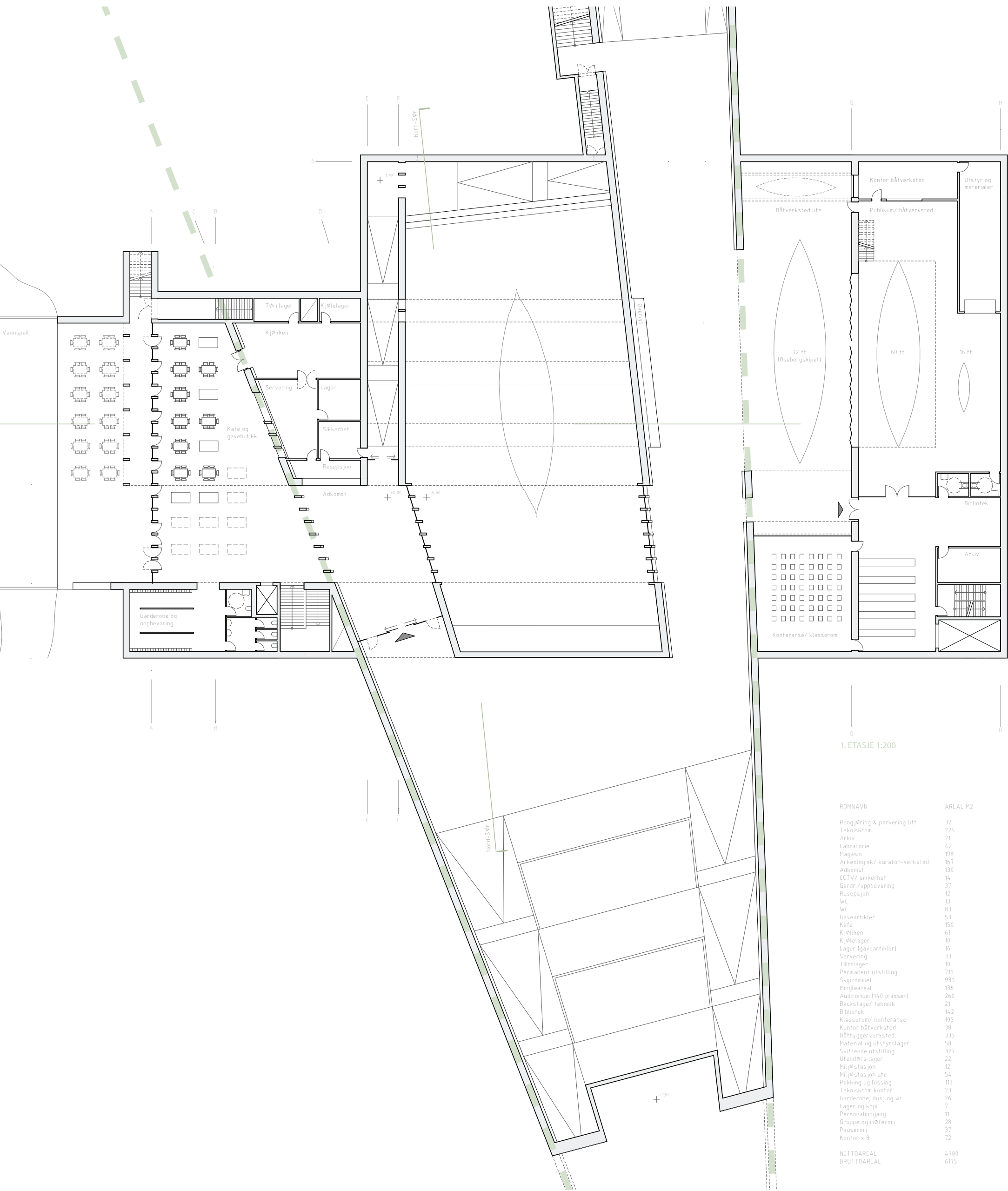
Selve museumsbygget er i tett dialog med landskapet rundt. Bygget er plassert som en kile omtrent midtveis mellom adkomsten og haugen, i sympatisk avstand fra haugen. Det er senket ned i landskapet til et nivå som underlegger seg haugen, men likevel gjør seg til syne.

Konseptuelt har jeg ønsket å skape et underjordisk mausoleum for funnet. En grav som tilrettelegger for menneskers nysgjerrighet. Jeg har forsøkt å fange en følelse av det å stige ned i landskapet, hvor graven vil ligge beskyttet fra overflatens nedbrytende elementer. Museet har dermed lagt større vekt på gravsikk, og hva vi kan lære av den, fremfor det maritime fokuset man ser i dagens utstilling på Bygdøy.

Publikumsdelen av museet er organisert på en slik måte at vandringen rundt Osebergskipet på tvers av nivåer er i fokus. Fra man kommer inn hovedinngangen til man er nede på nivå med utstillingen er blir Osebergskipet iscenesatt for den besøkende. Romforløpet er utformet slik at man går igjennom rom og filter av ulik karakter, som til en hver tid vil gi den besøkende følelsen av å stige ned til et beskyttet sted under bakkenivå.

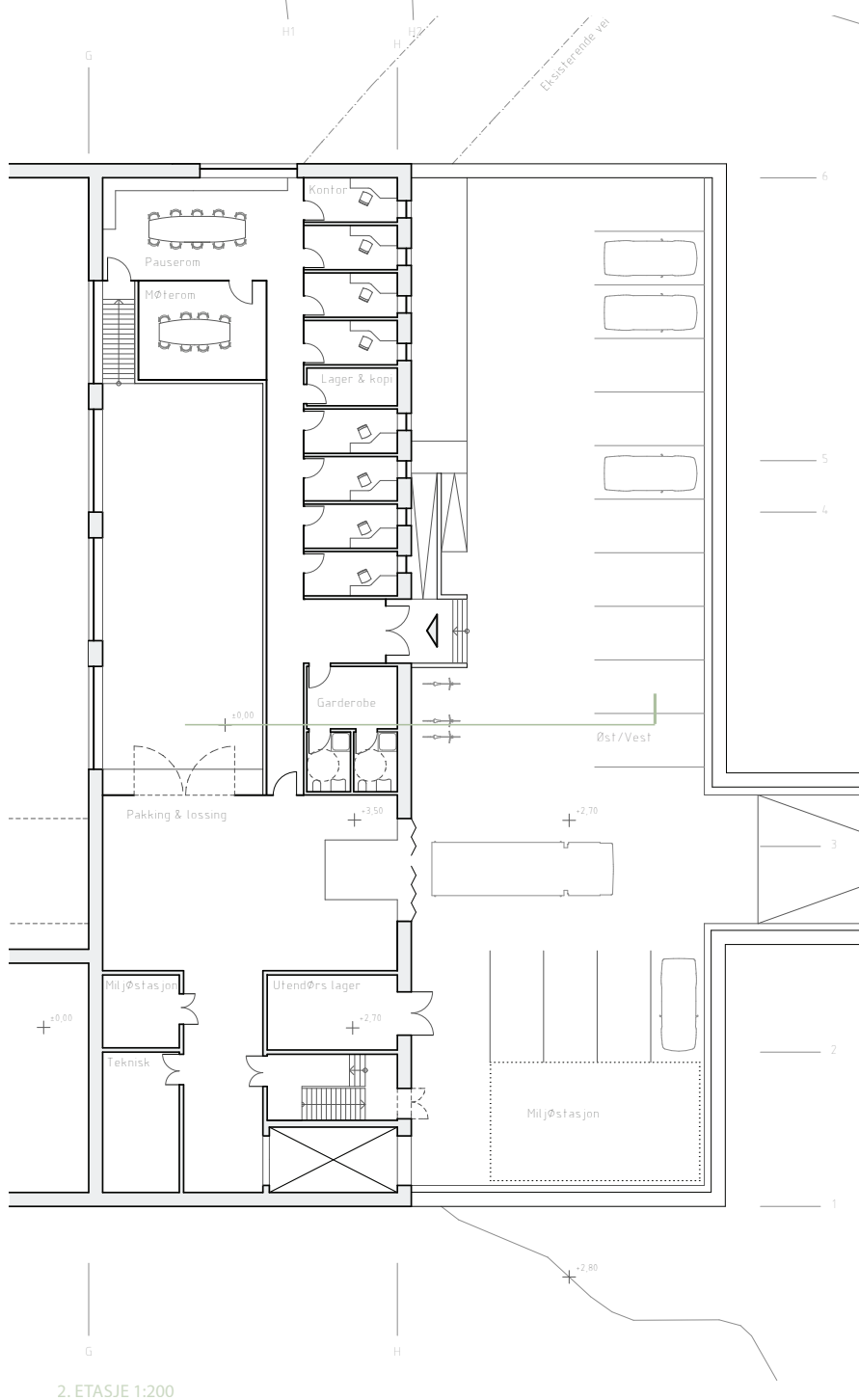
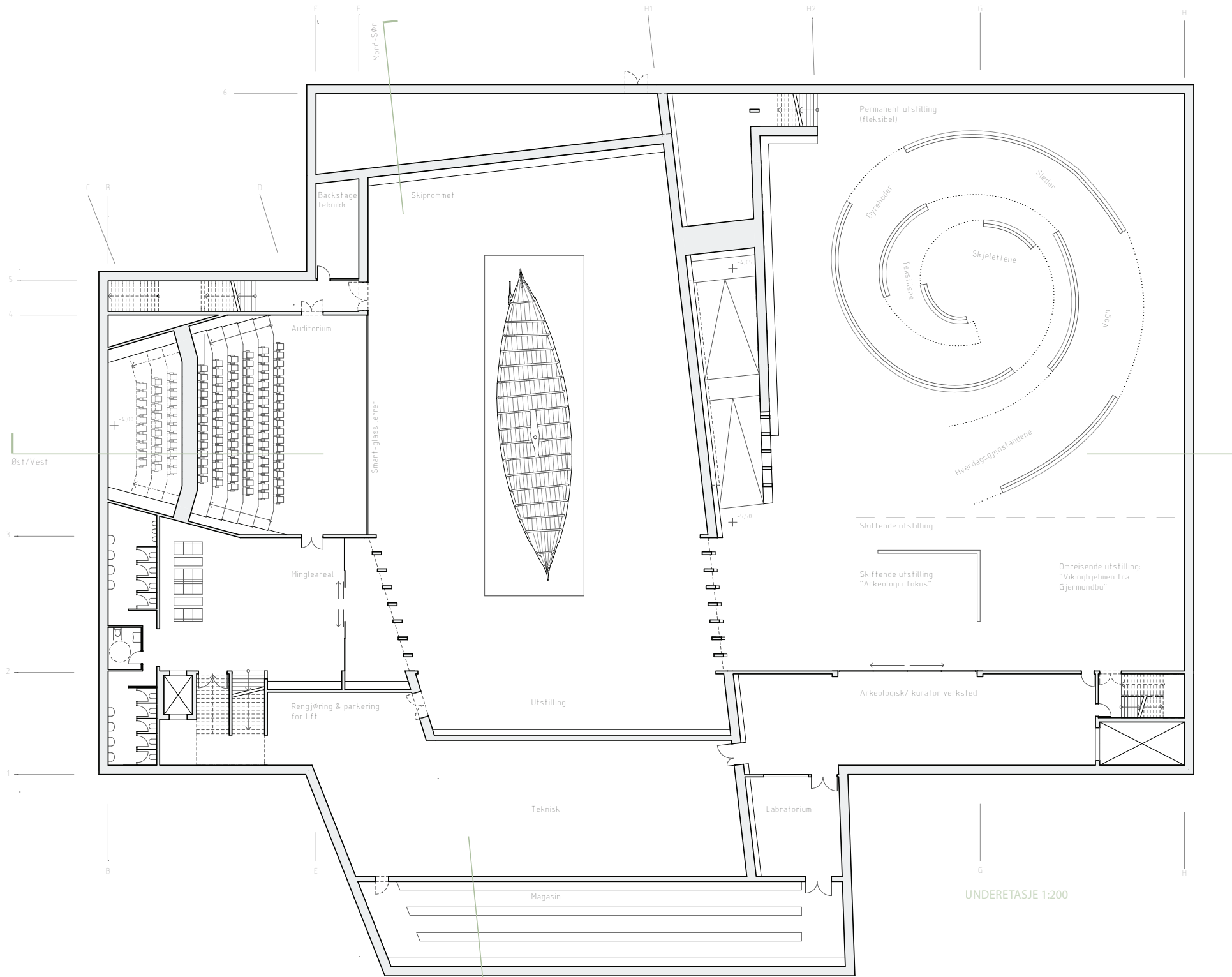
Museet er bygget som en monolittisk betongkonstruksjon. Konseptet er å skape et tungt massivt skall rundt de gamle skjøre gjenstandene. Forskjellen mellom vikingtidens intrikate trekonstruksjoner og en røff og tykk betong vil virke gjensidig forsterkende. Betongens termiske masse vil i tillegg bidra til å holde en konstant temperatur optimal for konservering.

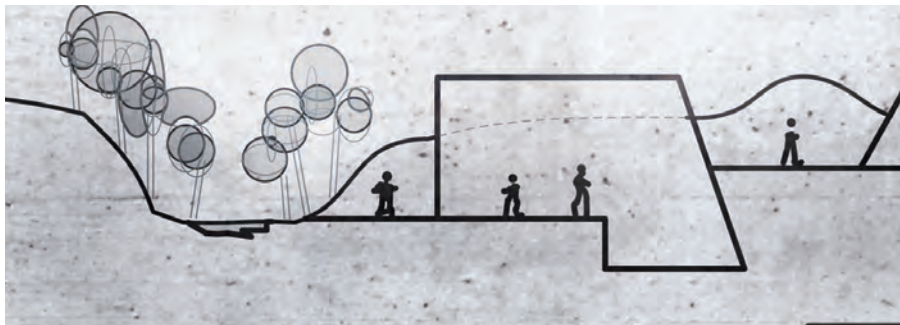

1. ETASJE 1:200

ROMNAVN	AREAL M2
Rengjøring & parkering lift	32
Tekniskrom	225
Arkiv	21
Labratorie	42
Magasin	198
Arkeologisk/ kurator-verksted	167
Adkomst	130
CCTV/ sikkerhet	14
Gardr./oppbevaring	37
Resepsjon	12
WC	13
WC	83
Gaveartikler	53
Kafe	150
Kjøkken	61
Kjøkelager	10
Lager (gaveartikler)	16
Servering	33
Tørrlager	10
Permanent utstilling	711
Skiprommet	939
Mingleareal	136
Auditorium (140 plasser)	260
Backstage/ teknikk	21
Bibliotek	142
Klasserom/ konferanse	105
Kontor båtverksted	38
Båtbyggerverksted	335
Material og utstyrslager	58
Skiftende utstilling	327
Utendørs lager	22
Miljøstasjon	12
Miljøstasjon ute	54
Pakking og lossing	113
Tekniskrom kontor	23
Garderobe, dusj og wc	26
Lager og kopi	7
Personalinngang	11
Gruppe og møterom	28
Pauserom	37
Kontor x 8	72
NETTOAREAL	4780
BRUTTOAREAL	6175

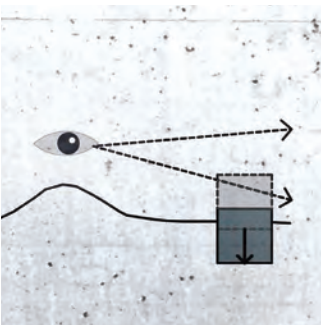
Underetasje & 2. etasje

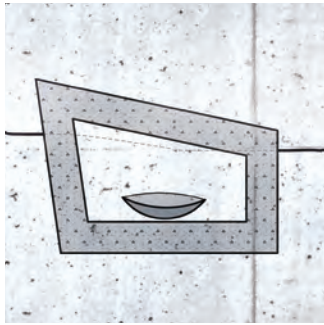
Bygget åpner seg og er på nivå med bekkedalen – stedet hvor skipet ble dratt opp på sin siste reise mot haugen. Her skapes et uterom som er i kontrast til det ellers åpne landskapet.

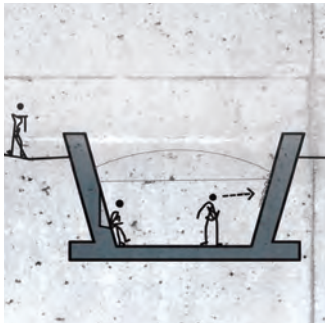
For å oppnå full fleksibilitet i utstillingsrommene er alle føringer lagt i gulvet. På denne måten har man tilrettelagt for fremtiden.

Å underlegge seg haugen, og skape en ny grav. Topologien til stedet, nemlig det flere tusen år gammelt kulturlandskapet, blir tatt hensyn til ved å senke museet ned i bakken.

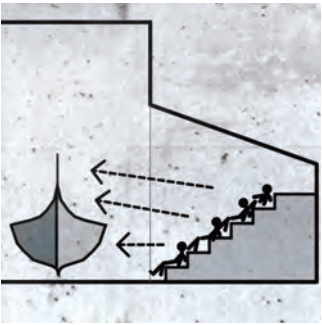
En massivt tidløst monolittisk skall rundt veldig skjøre og gamle gjenstander.

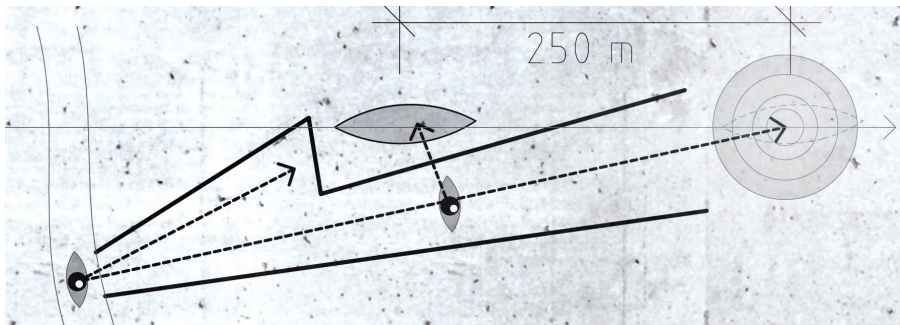
De lange forstøtningsmurene i betong langs kuttet i landskapet kan utformes utskjæringer, avstøpninger, utstillinger, sitteplaser, ol.

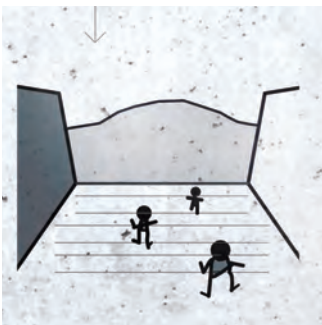
Ideen bak kuttet i landskapet kan spores tilbake til gravrøvernes første kutt i haugen. Museets besøken- de blir dagens gravrøvere.

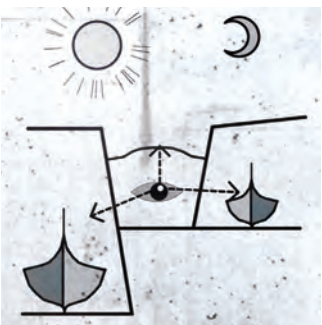
Auditoriet legges slik at møtet med den virkelige gjenstanden står i høysete. Avskilt med et lerret av elektrokromatisk glass. I fremtiden kan prosjektoren erstattes av annenteknologi, men skipet blir.

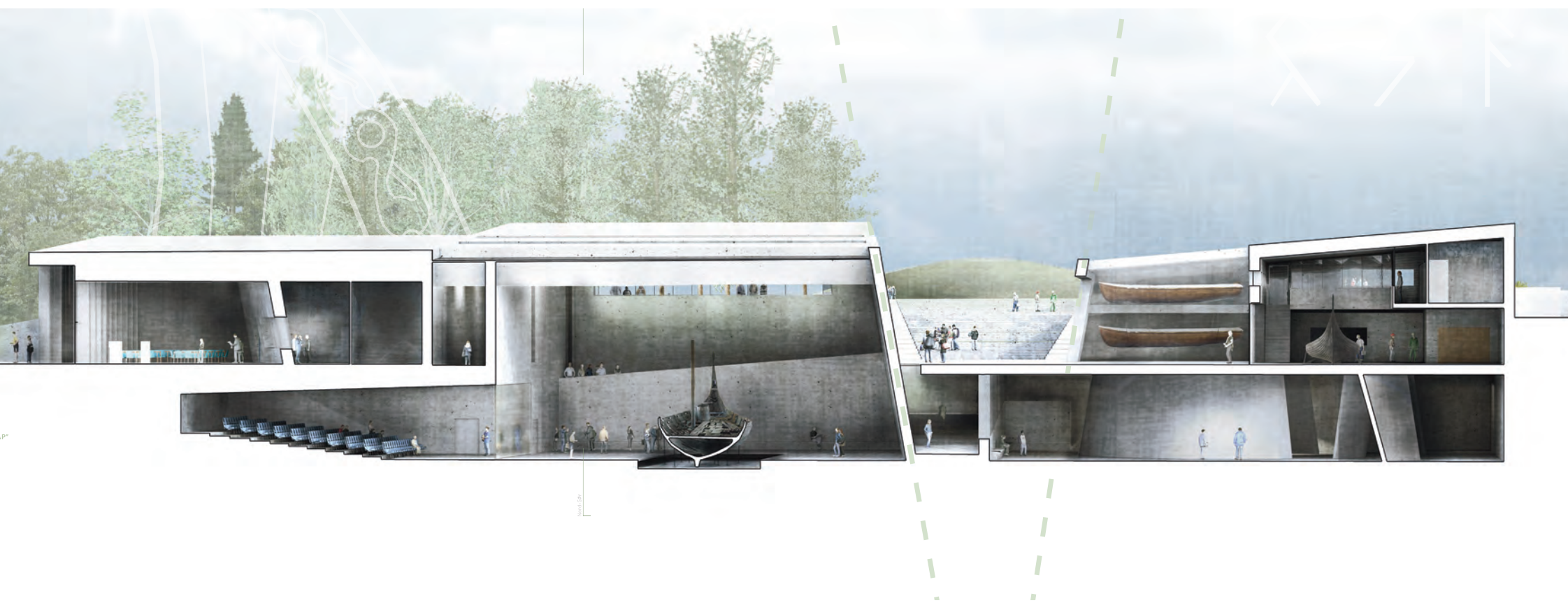
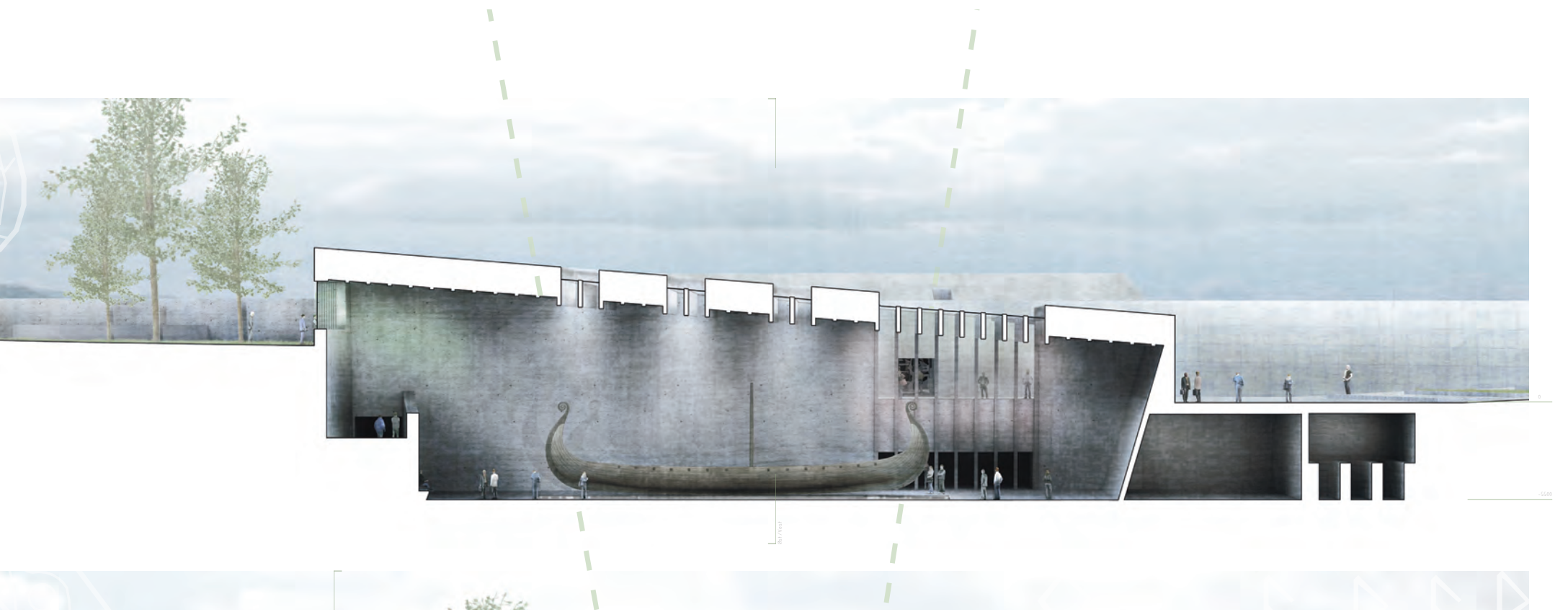
Oseberghaugen, Oseberskipet og vandringen mellom disse og adkomsten har vært premissgivende for den overordnede utformingen. Sterke visuelle forbindelser mellom utstilling og sted.

Fokus på kulturminnet. Rampen i kuttet har ikke bare funksjonen av å føre de besøken- de fra forskjellige nivåer, men også å ramme inn haugen.

Her kan man se Osebergskipet, de nye skipene i verkstedet og haugen på en og samme tid. Dette vil også være tilgjengelig utenfor vanlig driftstid.

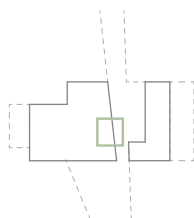
Takkonstruksjon:
5 cm påstøp av vanntett betong
90 cm massiv betong med resirkulert
tilslag av skumglass, U-verdi ca. 0,1
Primærbæring av spennbetongbjelker/ribber
Himling med elektrisk anlegg mellom ribber

Veggkonstruksjon:
70 cm massiv betong med
resirkulert tilslag av skumglass
U-verdi ca.: 0,3

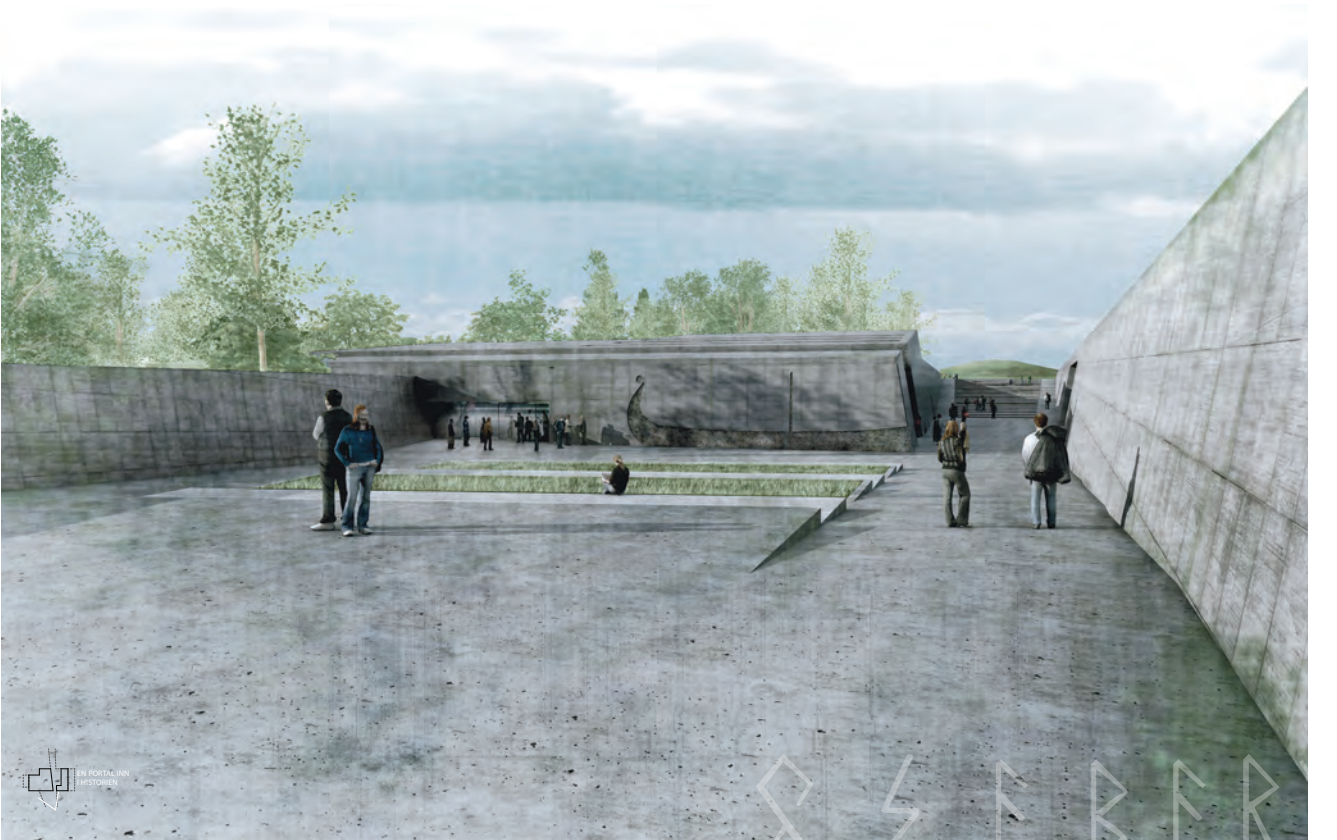
3-lags glass med UV-filter,
innebygd solavskjermende
duk (mekanisk fjernstyrt)
Renner på toppen av bjelkene,
med innebygde nedløp.

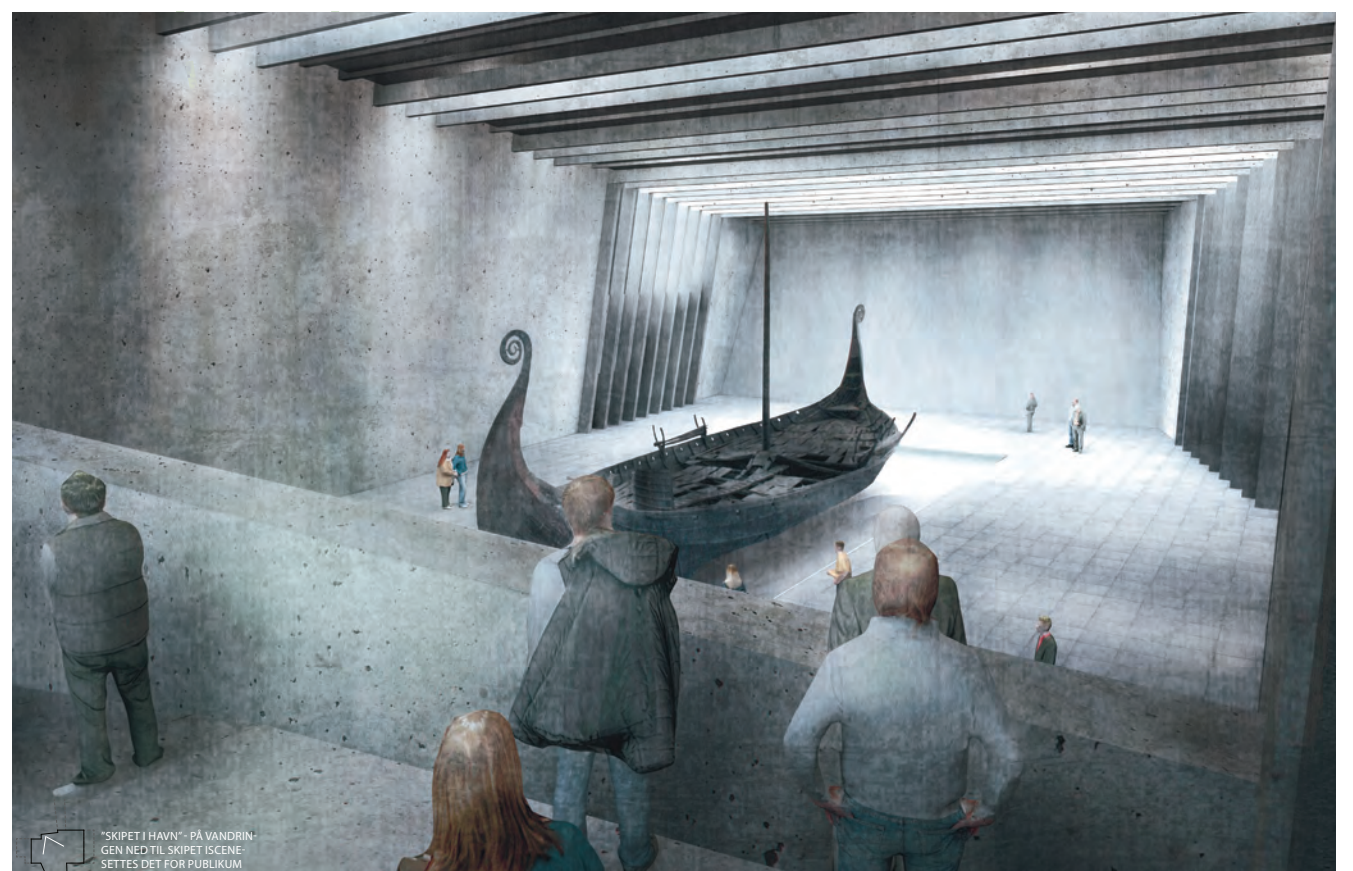
200mm tykke spennbetong søyler
(700 mm) og bjelker (1300 mm),
innfestet/ stivet av i etasjeskiller

Hevet gulv for
full fleksibilitet i
utstillingsrommet.
Rom for ventilasjon,
elektriske føringer ol.

AKSONOMETRISK
UTSNITT 1:50

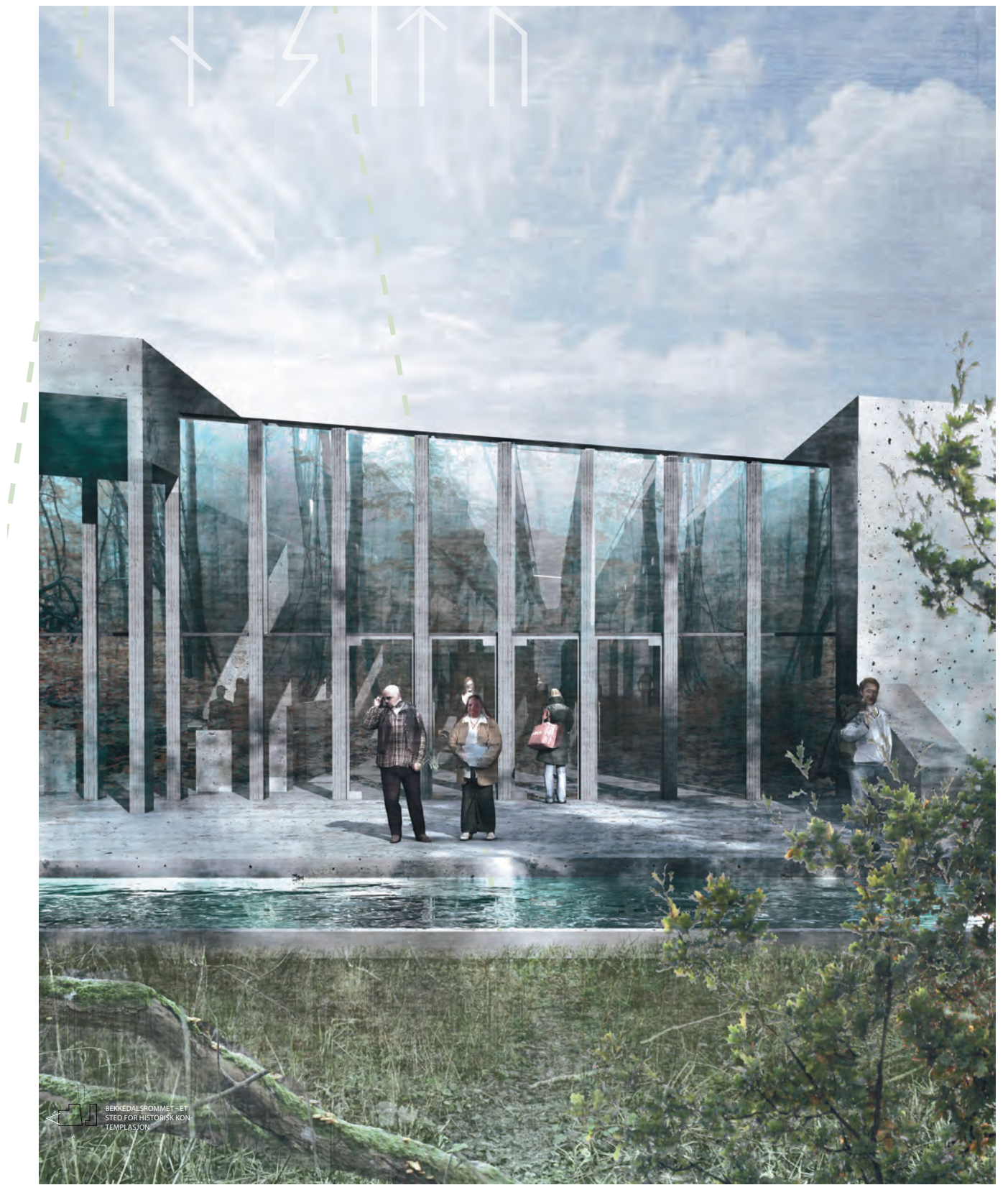
UTSTILLINGSROMMET VS. SKIPROMMET - DET
FLEKSIBLE KONTRA DET UFORANDERLIGE

INNERST I BUNKEREN - SISTE
RAMELØP

EN ADKOMST BADET I LYS
OG DET FØRSTE MØTE MED
SKIPET

LEVENDE FORMIDLING
I BÅTVERKSTEDET -
PUBLIKUM KAN VÆRE DEL AV
TRADISJONEN

VINDUET FRA VIKINGLUNDEN
- Å KIKKE NED I DEN NYE
GRAVEN

